

SANITJA, *Port de* (es Mercadal, Men. 3, a-2)

Nom d'un port o cala, d'una illa, i, versemblantment, antic nom del Cap de sa Cavalleria (veg. aquesta cèdula).

Citat per Plini el Vell (V. els arts. *Gemor* i *Ciudadella*), amb el nom de *Saniscera*, nom d'un poble, restes del qual han estat localitzats recentment a la ribera occidental del port. Joan Ramis⁷ ja identificava, l'any 1819, les ruïnes existents en aquest port amb el poble citat per Plini.

A la cartografia medieval el nom de *Sanitja* (com a port i com a cap) ve escrit de formes molt diverses, alguna tot just identificable: *Sendia*,⁸ *Ceniya*,⁹ *Seneua*,¹⁰ *Senelli* i *Senoli*,¹¹ *Seneli*,¹² *Sanitja*,¹³ *Senige*,¹⁴ *Seniia*,¹⁵ *Cenegta*,¹⁶ *Seniga*,¹⁷ etc. *Il Compasso da Navigare*, de Motzo, de mitjan segle XIII (veg. bibliografia), registra *porto Senello* i *Senelli*.

Rosselló Vaquer¹⁸ escriu *cala de Senige* i la documenta l'any 1463.

Sānhāğa, nom d'una famosa cabila bereber. La *ā* convertida en *i* per imela. Del mateix origen, *Senija*, a la vora de Benissa, Marina d'Alacant; *Soneja*, a la zona xurra del riu Millars; *Cebegin* que ve d'un plural *Sānhāğiyin* de la nisba o adjectiu ètnic del nom de la mateixa cabila. És versemblant que, en el fons de tot, es trobi la forma *Saniscera*, protobaleàrica, de Plini, alterada per assimilació al nom, parònim, de la famosa tribu barbarisca. Les grafies *Sendia*, *-nessa*, *-nelli*, *-noli*, *-neli*, *-egta* són meres corrupcions del dibuixant d'una part d'aquestes cartes: el primer devia escriure *-egia* amb *-gi- = -j-* (a la italiana), i els altres canviaren la *-gi-* en *l* per ultracorrecció de la *ğ* veneciana i genovesa = *gli* toscana.

7. Joan RAMIS I RAMIS, *Historia civil y política de Menorca* (Maó 1819, reed. per «El Diario», 1864), p. 21.

8. *Carta nàutica pisana* any c. 1300 a la Bibl. Nationale de Paris. Res (Ge. B. 1118).

9. *Carta nàutica catalana* de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, segle xv.

10. *Carta nàutica de G. Garignano*, any c. 1320, a l'Archivio di Stato, de Florència.

11. *Carta nàutica de Petrus Vesconte*, any 1318, a A. E. Nordenskiöld. Periplus... 1897.

12. *Carta nàutica d'Angelino Dulcert*, any 1339, a la Bibl. Nationale de Paris. Res. (Ge. B. 696).

13. *Carta nàutica d'Abraham i Jafudà Cresques, Atlas català*, a la Bibl. Nationale de Paris. Res. ms. Esp. 30 full 3-B.

14. *Carta nàutica de Guillem Soler*, any 1385, a l'Archivio di Stato, núm. 3, de Florència.

15. *Carta nàutica de Gabriel de Vallseca*, any 1439, al Museu Marítim de Barcelona.

16. *Carta nàutica de Gratióus Benincasa*, any 1468, a la Biblioteca B. March Servera, de Palma de Mallorca.

17. *Carta nàutica catalana*, any 1487, a l'Archivio di Stato, de Florència.

18. Ramon ROSSELLÓ VAQUER, *La revolta menorquina contra Joan II* (Menorca, Consell Insular, 1981), p. 28.